

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sifre Ḳodesh

‘im targumim u-ve’urim mi-meḥabrim shonim

Sefer Be-reshit

Landau, Moses I. Landau, Moses I.

Prag, 596 [1836 oder 1837]

בל אציו

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8807

הרגום אשכנזי

וואנדטען איין, גאסטמאהל צו האלטען. זיא היעלטען גאסטמאהל, אונד איבערנאכט טעטען אויף דעם בערגע.

לב (א) דעם מארגענס דא. רויף שטונד לבן אויף, קיסטע זיינע ענקעל אונד זיינע טעכטער אונד זעגנעטע זיא. זאראן רייזטע לבן אב, אינד קאם וויעדער אין זיינע היי.

מאטה צוריק. (ג) יעקב אבער גינג זייגעס וועגעס ווייטער, דא בעגעגענטען איהם ענגעל גאט.

ויצא לבן

לאחיו לאכל-לחם ויאכלו להם וילינו בקר: לב (א) וישכם לבן בבקר וישק לבניו ולבנותיו ויברך אתהם וילך וישב לבן למקמו: (ג) ויעקב הלך לדרכו וישגועו בו מלאכי אלהים:

ואמר

מאטה צוריק. (ג) יעקב אבער גינג זייגעס וועגעס ווייטער, דא בעגעגענטען איהם ענגעל גאט.

תרגום אונקלוס

יעקב נכסחא בטורא וקרא לאחיה למיכל לחמא ואכלו לחמא וכתו בטורא:

לב (א) ואקדם לבן בצפרא וישק לבנותיו ולבנותיה וברך וילך וישב ויתב

לבן לאתריה: (ג) ויעקב אול לאורחיה ועדאו ביה מלאכי די: (ג) ואמר יעקב

כד

ר ש י

לאוהביו שעס לבן: לאכל לחם. כל דבר מאכל קרוי לחם כמו ענד לחם רב (דניאל ה'). נשחיתה עץ בלחמו (ירמיה י"א): **לב** (ב) וישגועו בו מלאכי אלהים. מלכיס של א"י באו לקראתו ללוותו

לבן לאתריה: (ג) ויעקב אול לאורחיה ועדאו ביה מלאכי די: (ג) ואמר יעקב

ב א ו ר

למשה: לאחיו, לאוהביו שעס לבן, אבל לא הולך לקרוח את לבן כי הוא הי' אז כאב לבני יעקב, ויב"ע עם שחרגם למעלה לאחיו, לבנוי, ע"פ הדרש, תרגם פה, לקרינוי: לאכל לחם, כל דבר מאכל קרוי לחם כמו ענד לחם רב (דניאל ה' א'), נשחיתה עץ בלחמו (ירמיה י"א י"ט):

לב (א) לבניו ולבנותיו, יב"ע תרגם, לבנוי דיעקב ולבנותיה דליה, רובה לפרש בנוי משם, ולכן הסב הכנוי אל יעקב הנזכר בפסוק שלפני זה והכנוי אל ולבנותיו על לבן הנזכר בפסוק זה, ודומק הוא, וה' בון בדעת הראש"ע שפי' לבנוי, בני נותיו, שקורין בניס לפעמים וכן מתורגם כל"א: וילך וישב לבן, לפעמים יבא השם אחר הפעל הראשון, ולפעמים אחר ב' הפעלים: (ב) וישגועו בו מלאכי אלהים, אונקלוס ויב"ע תרגמו מלכיס משם, וכפי' רש"י והראש"ם והראש"ע והרמב"ן ור"ע ספירו. ועל פיהם תרגם בן המתרגם האשכנזי, אבל לפי מה שסופר בס' הישר כי לבן אחרי עברו מאת יעקב וימהר וישלח את בעור בנו בן שבע עשרה שנה ועמו אביחורף בן עוז בן נחור ועמהם עשרה אנשים, ויעברו הדרך לפני יעקב ויבאו בדרך אחר ארצה שעיר ויעוררהו לבא עם אנשיו אל יעקב להרגו, ויעש עשו בן ויקצין את

ה מ ע ר

הערה מאת הרב המכס מו"ה יוסף פלעש נ"י.

לב (ב) וישגועו בו מלאכי אלהים, לפי אולר השראים שכ"מ שנקשר מלת פגע עם ב"ת הוא נגע לרעה, א"כ פה זרות לענין זה, אבל לענ"ד נראה שאין פה זרות כלל, יען לפי בפור הרמב"ם במורה נבוכים פסוק וישגועו בו מלאכי אלהים כלל מהפטרע ויאבק א"ש עמו אשר יאספר אחרי בן, וא"כ וישגועו בחמת מענין נגע לרעה בהלאה, לבן נקשר עם ב"ת בדיוו, ופירושו כל"א חכפחאלען.

ויצא לב

תרגום אשכנזי רמה

(ג) ויאמר יעקב באשר ראם

גאטטעם. (ג) יעקב שפראך, אלס ער זיא זאָה: דיעזעס איזט איין לאַגער פֿאַן ענגעלן; אונד נאַננטע דענוועלבען אָרט מחנים! צווייא. לאַגער.

מחנה אלהים זה ויקרא שם

(ד) וישלח יעקב מלאכים לפניו

המקום ההוא מחנים: פ

ארעשו אהיו ארצה שעיר שדה

(ה) וישלח יעקב מלאכים לפניו

ארעשו אהיו ארצה שעיר שדה

תרגום אונקלוס

ר ש י

ללוותו לארץ: (ג) מחנים. שמי מחנות של מ"ל שבאו עמו ע"כ ושל א"י שבאו לקראתו: (ד) וישלח יעקב מלאכים. מלאכים ממש: ארצה שעיר. לארץ שעיר כל מינה של ריבה למ"ד בתחלתה הטיל לה ה"א בסופה

פד חוינון משריתא מן קדם יי דא וקרא שמה דאתרא ההוא מחנים:

(ד) וישלח יעקב אנגדון קדמוהי לוח עשו אחיהי לארעא דשעיר חקליה דאדום:

ופקיד

ב א ו ר

את כל חילו וילך לקראת יעקב, ומלאני לבן יכאן מאת עשו וילכו ארצה כנען ויבאו בית רבקה ויגידו לה כי הלך עשו להרוג את יעקב, ותמהר רבקה ותשלח שבעים ושנים איש מעבדי יצחק לעזור ליעקב, ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה לעמוד לי מאת אלהים זה ויקרא יעקב את שם המקום ההוא מחנים עכ"ל בקיבור, ולפ"ז פירושו מחנה אנשים מאת האלהים, וטעם קראו מחנים בלשון רבים, הוא בעבור מחנה יעקב והמחנה ששלחה לו רבקה, או כי כן הדרך בשמות שאינם שומרים מחכמתם, ולא יקפיד בעל הלשון על זה לקרוא בלשון רבים ע"ש מאורע יסוד או להפך, כאשר מלאנו ג"כ שמה אנשים פרטיים בל' רבים, מכרים, כמים, דודנים, ודומיהם וב"כ הרמב"ן: (ג) מחנים, הראב"ע ור"ע ספורנו פירושו ע"ש שמי מחנות, שלו ושל מלאכים, ור"י פי' שמהן של מלאכים, של חובה לארץ שבאו עמו עד כאן ושל ארץ ישראל שבאו לקראתו ללוותו לארץ, והוא מב"ר ותנחומא, וכח הרמב"ן ה"ל ואני חמה בזה שהרי עדין לא הגיע יעקב לארץ ורחוק היה משם ושלח מלאכים אל עשו מרחוק ושם נאמר ויעבר את מעבר יבן שהוא יבן הנחל גבול בני עמון שהוא דרומית מזרחית לא"י ועדיין יש לו לעבר גבול בני עמון ומובא ואמרי בן ארץ אדום ותחלת ביאתו בארץ בשם היה שנאמר ויבא יעקב שלם עיר שכם אשר בארץ כנען (בראשית ל"ג י"ח), אבל היתה המראה הזאת ליעקב כאשר בא בגבול חויביו להודיעו כי רבים אשר אתו מאשר אתם ונקרא שם המקום מחנים כי כן הדרך בשמות או מחנים מחנהו ומחנה העליונים לומר כי מחנהו בארץ כמחנה המלאכים כלם מחנות אלהים מברכים לו ומודים לו בייחודו עכ"ל, אבל לא היה כריך להרחיב דרכו כל כך לילך כל כך מזרחית של א"י וקנת דרומית אל ארץ אדום ממש, כי הדרך הישר לילך מגלעד לא"י הוא קרוב, ואין כורך רק לילך אל הירדן שנמזרח א"י ולעברו לעבר השן. וכפי משמעות פשוטו של מקרא לא היתה דעתו של יעקב ללכת אל עשו כלל רק מלאכיו שלם אליו לרבותו בדברים, רק אחר שבאו המלאכים ואמרו כי כבר החזיק בדרך והולך לקראתו עם ארבע מאות איש שעמו, אז לקח לו ענה לילך לקראתו, ואז לא הוכרח ללכת אל ארצו כי ידע שעשו בא כנגדו, ולפי המסופר בס' הישר ידע גם קודם שלחו המלאכים כי עשו בא לקראתו כי הגידו לו מלאכיו רבקה:

(ד) מלאכים, אלה המלאכים היו מעבדיו, (הראב"ע), וכן הוא דעת הרשב"ם, וכן נראה דעת אונקלוס ויונתן בן עזיאל כי למעלה תרגמו מלאכיו אלהים מלאכיא דה', ופה תרגמו אנגדון: ארצה שעיר, בעבור היות נגב ארץ ישראל על ידי אדום ואכיו: